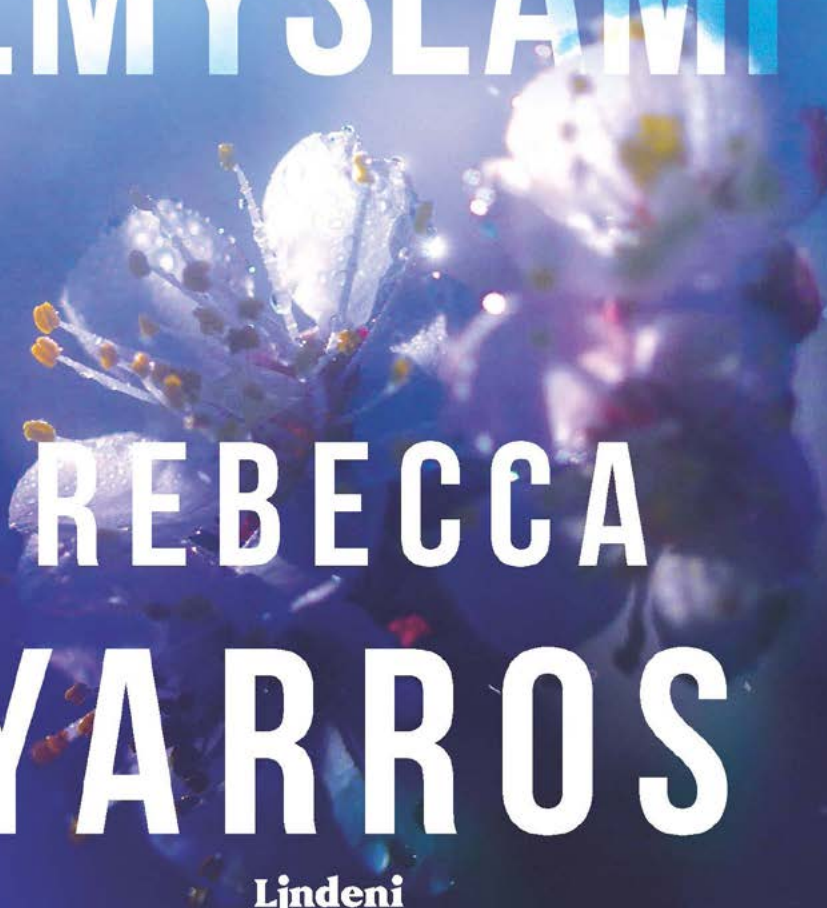

Tri zaklopania dokážu zmeniť všetko...

VŠETKÝMI ZMYSLAMI

REBECCA
YARROS

Ljndeni

Všetkými zmyslami

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindenisky
www.albatrosmedia.sk

Lindenisky

Rebecca Yarros

Všetkými zmyslami – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

**VŠETKÝMI
ZMYSLAMI**

VŠETKÝMI ZMYSLAMI

REBECCA YARROS

Z angličtiny preložila Lucia Nižníková Kollárová

Ljndeni

Rebecca Yarros: *Full Measures*
Copyright © 2014 by Rebecca Yarros
All rights reserved.

Translation © Lucia Nižníková Kollárová, 2024
This edition is published by arrangement with Alliance Rights Agency
c/o Entangled Publishing, LLC
Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2024

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie
sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania
v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom
bez písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-3969-6
ISBN e-knihy 978-80-566-3964-1 (1. zverejnenie, 2024) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-566-3965-8 (1. zverejnenie, 2024) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-566-3963-4 (1. zverejnenie, 2024) (ePDF)

*Jasonovi, ktorý stojí a vždy bude stáť za plnú mieru
mojej oddanosti.*

Kapitola 1

Kto sa k nám, dočerta, dobýja o siedmej ráno? Tri jemné zaklopania na dvere mojej izby zneli ako ozvena nástojčivých úderov na prízemí. Mama niekoho roznesie v zuboch, že jej narúša ranné zvyklosti.

„Ďalej!“ zvolala som a než som zapla synchronizáciu, očami som prebehla zoznam skladieb v iPod. S hudbou bolo behanie o čosi znesiteľnejšie. Vlastne vôbec nie. Behanie bolo doslova peklo, ale už som si prepočítala, koľko musím odbehnúť, aby som zhodila tie tony vianočných koláčikov, ktoré ešte pojem, kým budem doma. Vonkajší teplomer ukazoval mínus desať stupňov, po omrzlinách som netúžila a to znamenalo, že Colorado sa cez Vianoce premení na krajinu bežiacich pásov. *No hurá!*

Gusove jahodovo-plavé kadere vykukli cez úzku štrbinu medzi dverami. Na hlave mal nasadené moje laboratórne okuliare z chemického kurzu, ktoré jeho sedemročnej vyplašenej tváričke dodávali výraz šialeného vedca. „Čo sa deje, krpček?“ spýtala som sa.

„Ember? Nešla by si otvoriť?“

Vypla som hudbu rinúcu sa z laptopu. „Otvoriť?“

Prikývol tak prudko, že sa mu okuliare skoro zošuchli z nosa. Vykrivila som ústa, bojovala som s úsmevom, ktorý sa mi rozliat po tvári, a snažila som sa potlačiť smiech. „Mám tréning, už po mňa prišli, ale mama neotvára,“ objasnil mi.

Zatvárila som sa vážne a pozrela som na hodinky. „Dobre, Gus, je sedem hodín, podľa mňa je hokej až popoludní. Mama predsa nikdy nezabúda na tréningy.“ Netuším, po kom som zdedila osobnosť typu A.

Rozčúlene si vzdychol. „Nevadí, tak pôjdem trochu *skôr*.“

„Skôr o šesť hodín?“

„No a čo!“ Zadíval sa na mňa s vypleštenými očami, tým pohľadom naznačoval, že som *tá najhlúpejšia* sestra na svete.

„Dobre teda.“ Podvolila som sa ako vždy. Tým, ako plakal, keď som minulý rok odchádzala na vysokú, si ten chlapec získal absolútnu nadvládu nad mojou dušou. Gus bol jediný človek, kvôli ktorému som bola ochotná zmeniť svoje plány.

Než som zavrela laptop, ešte raz som skontrolovala Skype dúfajúc, že sa ocko objaví online. Bol preč už tri mesiace, dva týždne a šesť dní. Niežeby som to počítala. „Dnes zavolá,“ ubezpečil ma Gus a objal ma okolo drieku. „Musí. Je to nejaké pravidlo či čo. Rodičia vždy volajú, keď majú deti narodeniny.“

Prinútila som sa do úsmevu a objala jeho útle telo. Nezáležalo na tom, že som dnes mala dvadsať, túžila som počuť a vidieť ocka. Znova sa ozvalo klopanie. „Mami?“ zavolała som. „Choď otvoriť!“ Vzala som zo stola gumičku a držala ju medzi zubami, kým som si zhrnula vlasy do konského chvosta.

„Vravel som ti,“ zamumlal mi do brucha. „Ona neotvorí. Kvôli nej zmeškám tréning, a ty vieš, čo to znamená! Nechcem, aby si tréner Walker myslel, že stojím za hovno!“

„Nehovor hovno.“ Pobožkala som ho na temeno. Voňal po pomarančovom šampóne s obrázkom Spider-Mana a lúčoch slnka. „Poďme sa pozrieť, kto to klope.“

Vítazoslávne rozhodil ruky, rozbehol sa predom mnou po chodbe a zbehol dolu po zadnom schodisku, ktoré bolo najbližšie k mojej izbe. V ponožkách prekĺzol cez kuchyňu a ja som si cestou uchmatla z chladničky fľašu vody. Znova sa ozvalo klopanie a mama nereagovala. Možno si s April vybehli na prechádzku, hoci na moju mladšiu sestru bolo sedem hodín ráno príliš skoro.

Prešla som cez jedáleň, odkrútila som vrchnák na fľaši a vošla do obývačky, ktorá bola presne oproti vstupnej hale. Za vchodovými dverami stáli dva tiene pripravené znova zaklopať.

„Hneď som tam!“ zakričala som a preskočila som hviezdny ničiteľ z lega, ktorý Gus nechal pohodený uprostred izby. Šliaپnuť na lego bol zvláštny stupeň pekla, ktorému rozumel iba ten, kto mal malého brata.

„Neotváraj.“ Mamin priškrtený šepot prichádzal od predného schodiska, ktoré sa nachádzalo len pár krokov od vchodových dverí.

„Mami?“ Obišla som schodisko a našla ju schúlenú na schode, ako sa kníše sem a tam. Rukami si zakrývala vlasy, pramene tmavých gaštanových vlasov rovnakého odtieňa ako moje sa jej prepletali pomedzi prsty na miestach, kde si ich silno ťahala. Niečo bolo zle. „Mami, kto je to?“

„Nie, nie, nie, nie, nie, nie,“ mrmlala a odmietala zdvihnúť hlavu z kolien.

Odtiahla som sa a s nadvihnutým obočím som pozrela na Gusa. Pokrčil plecami a očami naznačoval, vravel som ti. „Kde je April?“ spýtala som sa ho.

„Spí.“ Pravdaže. V sedemnástich April robila len to. Spala, vykradla sa von a zasa spala.

„Jasné.“ Ozvali sa ďalšie tri zaklopania. Boli rýchle, presné a sprevádzal ich jemný mužský hlas.

„Pani Howardová?“ Dvere skresľovali jeho tón, ale cez sklenenú výplň uprostred som videla, že sa naklonil dovnútra. „Madam, prosím.“

Mama zdvihla hlavu a pozrela sa na mňa. Jej oči boli mŕtve, akoby z nich niekto vysal život, kútiky úst jej bezvládne viseli. Toto nebola moja dokonalá stepfordská matka.

„Čo sa deje?“ spýtala sa April s mohutným zívnutím a v pyžame si sadla na vrchný schod, jasnočervené vlasy strapaté.

Pokrútila som hlavou a otočila sa k dverám. Kľučka v mojej ruke bola teplá. Na základnej škole nás učili nikdy neotvárať teplé dvere, keď na druhej strane zúri požiar. *Prečo mi to napadlo?* Pozrela som na mamu a rozhodla som sa ignorovať jej prosbu. Pomaly som ich otvorila.

Na priedomí stáli dvaja dôstojníci v modrých uniformách, čiapky držali v rukách. Zdvihol sa mi žalúdok. *Nie. Nie. Nie.*

Vedela som, koľká bije. Preto mama neotvárala. Aj ona to vedela.

V očiach ma zaštipali slzy, pálili ma v nose, skôr ako sa muži zmohli na slovo. Fľaša s vodou mi vykĺzla z ruky, rozbila sa o rám dverí a voda sa rozprskla na ich naleštené topánky. Mladší z vojakov začal hovoriť, zdvihla som prst, aby som ho umlčala, a vzápätí som ticho zavrela dvere.

Vyrazila som zo seba tlmený vzlyk a oprela si hlavu o teplé dvere. Otvorila som ich ohňu a ten sa chystal zničiť moju rodinu. Rozochvene som sa nadýchla, nasadila som žiarivý úsmev a otočila sa ku Gusovi. „Počuj, krpček.“ Pohladkala som ho po

krásnej, nevinnej hlávke. Nedokázala som zabrániť tomu, čo malo nasledovať, ale mohla som ho ušetriť aspoň tohto. „Na nočnom stolíku mám iPhone.“ *V izbe, ktorá je najďalej od vchodových dverí.* „Čo keby si tam zašiel a zahral si Angry Birds? Žiadny hokej, samé dospelácke veci, hm? Hraj sa, kým po teba neprídem.“

Oči sa mu rozžiarili, prinútila som sa do širšieho úsmevu. Ako dlho potrvá, kým v nich znova uvidím radosť? „Super!“ vykrikol a vybehol hore po schodoch cestou mímajúc April. „Vidíš, Ember mi dovolila hrať sa s jej telefónom!“ vystatoval sa a jeho kroky sa hnali do mojej izby.

„Čo sa to tu deje?“ nechápala April. Nevšímala som si ju, otočila som sa k mame.

Kľakla som si pod schod, na ktorom sedela, a odhrnula som jej vlasy z tváre. „Mami, je čas pustiť ich dnu. Všetci sme tu.“ Obraz pred očami sa mi rozostrel, pokrivené som sa usmiala.

Nereagovala. Chvíľu mi trvalo, kým som si uvedomila, že ani nebude. Jednoducho tu... nebola. April sa zošmykla po schodoch a posadila sa vedľa mamy. Znova som otvorila vchodové dvere a pri pohľade na ľútosť v očiach mladšieho vojaka som takmer omdlela. Starší prehovoril. „June Howardová?“

Zavrtela som hlavou. „Ember – December Howardová. June je,“ preglgla som a ukázala za seba, „moja mama.“ Postavila som sa vedľa nej a natiahla som sa cez zábradlie, aby som jej položila ruku na chrbát.

Možno je ranený. Iba ranený. Domov chodia oznamovať aj vážne zranenia. Áno, len ranený. To zvládneme.

Vojaci pokývli hlavami na pozdrav. „Som kapitán Vincent a toto je poručík Morgan. Sme tu?“

Prikývla som. Na ramene mali rovnakú nášivku ako ocko. Vošli dnu, mokré topánky im vŕzgali na dlaždicách vo vstupnej

hale, zavreli dvere. „June Howardová, manželka podplukovníka Justina Howarda?“ spýtal sa kapitán. Slabo prikývla, ale nespúšťala zrak z koberca. Kapitán Vincent zatiaľ začal ničiť môj svet.

„Minister obrany ma požiadal, aby som v jeho mene vyjadril hlbokú ľútosť nad tým, že váš manžel Justin zomrel dnes ráno, devätnásteho decembra, pri vnútornom útoku v afganskom Kandaháre. Bol zabitý v palbe z ručných zbraní počas incidentu v nemocnici, ktorý stále vyšetrujeme. V súvislosti s touto tragickou stratou vyjadruje minister obrany hlbokú sústrasť vám a vašej rodine.“

Ruky mi sklzli na zábradlie, aby som sa udržala na nohách, zavrela som oči a po tvári mi tiekli slzy. Poznala som predpisy. Dvadsať rokov prežitých ako dieťa vojaka ma naučilo, že do niekoľkých *hodín* po identifikácii nás musia informovať. Hodín. Pred niekoľkými hodinami ešte žil. Nemohla som dýchať, nedokázala som nasáť vzduch do pľúc vo svete, v ktorom môj ocko už nebol. Bolo to strašné. Strácala som zem pod nohami, do každej bunky môjho tela sa predrala neopísateľná bolesť a prepukla do vzlyku, ktorý som nedokázala zadržať. Aprílín výkrik preťal vzduch a roztrhal ma na kusy. Bolelo to. Tak veľmi to bolelo.

„Madam?“ spýtal sa mladý poručík. „Máme niekomu zavolať? Asistenčná služba pre rodiny obetí dorazí čoskoro, ale dovtedy?“

Obeť. Môjho ocka zabili. Je mŕtvy. Vnútorný útok. Môj otec bol lekár. Lekár! *Kto, dočerta, zastrelí lekára?* Určite sa pomyľili. Nosil ocko vôbec zbraň?

„Madam?“

Prečo mama neodpovedá?

Mlčala, oči upierala na vzor behúňa na schodoch a odmietala reagovať.

Nebola schopná odpovedať.

Niečo sa vo mne pohlo, ťažoba zodpovednosti sa mi usadila na pleciach a vytlačila časť bolesti, takže som sa mohla nadýchnuť. Musela som sa správať ako dospelá, lebo nikto iný to tu... „Postarám sa o ňu, kým nepríde asistenčná služba,“ podarilo sa mi povedať roztraseným hlasom a prehlušiť Aprilin krik.

„Ste si istá?“ spýtal sa kapitán Vincent a do neznámych črt jeho tváre sa vkradli pochybnosti.

Prikývla som. „Nechali nám pokyny pre prípad, že...“ strčila som si hánky do úst a zahryzla som tak silno, ako sa dalo, aby som zastavila kvílenie, ktoré sa zo mňa zúfalo dralo von. Upokojila som sa, znova som do seba nasala vzduch. Prečo je také ťažké dýchať? „Pre prípad, že sa to stane – stalo.“ Ocko veril, že pripraveným ľuďom sa nedejú zlé veci. Nepotešilo by ho, keby sa dozvedel, že sa mýlil.

Kapitán prikývol. Vytiahol formulár a požiadal ma, aby som potvrdila správnosť údajov napísaných ockovou rukou. Bola tam naša adresa, naše telefónne číslo. Naše mená, dátumy narodenia. Poručík sa zarazene pomrvil. „Všetko najlepšie k narodeninám, December,“ zašepkal.

Kapitán Vincent mu venoval prísny pohľad. „Je nám nasmierne ľúto vašej straty. Asistenčná služba tu bude do hodiny a pomocný tím je pripravený.“ Súhlasila som. Vedela som, aký je postup a čo mama potrebuje.

Dvere sa za nimi zatvorili a náš svet sa rozpadol na márne kúsky.

Nasledujúcu hodinu mama ticho sedela na schodoch a April mi nariekala na pleci. Toto nie je skutočné. Nemôže byť. Nedokázala som ju objímať tak silno, aby som zastavila jej plač. Pomocný tím dorazil v čase, keď sa Aprilin nárek premenil na

vzlyky. Kývnutím ruky som ich zavolała dnu. Vyzbrojené súcitnými pohľadmi a hrncami s jedlom sa tri ženy z rodín vojakov z ockovej jednotky zhostili úloh, ktoré ešte neboli zabezpečené. Poumývali riad z raňajok, odložili bielizeň, pozametali cereálie, ktoré Gus vysypal na podlahu v kuchyni. Vedela som, že prišli, aby nám pomohli – urobili, čo bolo treba, kým nedorazí stará mama –, ale nemohla som si pomôcť, vnímala som ich ako votrelcov, ktorí sa všetkého zmocnili, akoby sme sa o seba nedokázali postarať sami.

Čo som si nahovárala? Mama sa stále chúlila na schodoch. Naozaj sme sa o seba nedokázali postarať. Jedna z členiek tímu zanesla Gusovi desiatu a ubezpečila ma, že je stále zabratý do Angry Birds. Nemohla som mu to povedať. Nedokázala som to.

O hodinu dôstojník z asistenčného tímu ticho zaklopal na dvere. Otvorila som. April odviedla mamu do obývačky, posadila ju na gauč a podoprela vankúšmi, aby sa udržala vo vzpriamenej polohe. Pohľad už neupierala na koberec, ale na vypnutú obrazovku televízora zasunutého do útrob vitríny. Odmietala sa pozrieť na kohokoľvek z nás. Nie som si istá, či bola schopná pochopiť, čo sa skutočne stalo. Vlastne som si nebola istá, či som ja sama chápala, čo sa stalo, ale nemohla som si dovoliť luxus upadnúť do katatónie.

„Som kapitán Adam Wilson,“ predstavil sa. Mal na sebe rovnakú modrú uniformu ako dôstojníci, ktorí nám prišli oznámiť tú správu, ale zdalo sa, že v úlohe, ktorá mu bola pridelená, sa cítil nesvoj. Rozumela som mu. Jeho postava zaplnila takmer celé dvojkreslo stojace oproti gauču, v ktorom sedela mama, a keď si pritiahol konferenčný stolík, nožičky jemne zaškrabovali po koberci. „Chce si niekto robiť poznámky?“ Pozrel na mamu. „Aby ich mala, až sa na to bude cítiť?“

„Ja to urobím,“ povedala ticho žena z pomocného tímu, v ruke už mala pripravené pero a zápisník.

Kapitán Wilson vybral z koženej aktovky hromadu papierov a zaťahal za kravatu, aby si ju napravil. „Je tu ešte jedno dieťa, správne?“ Chvilu listoval v papieroch, potom vytiahol formulár. „August Howard?“

„Gus je hore,“ odpovedala som a posadila som sa na gauč k mame, bližšie ku kapitánovi Wilsonovi. Na hrud' som si pritískala čierny zakladač, ktorý som vzala z maminej pracovne. Bola to posledná zložka v kartotéke, presne, ako ma inštruoval ocko, než odišiel. „Ešte to nevie.“

„Chcete, aby som mu to povedal?“ spýtal sa kapitán Wilson tlmene. Na okamih som to zvažovala. Mama nebola v stave, aby sa s ním o tom porozprávala, a kapitán Wilson bol zrejme na takéto veci trénovaný. Nemohla som to však dovoliť – nechať cudzieho človeka, aby navždy zmenil vesmír môjho malého brata.

„Nie. Urobím to sama.“

April sa znova rozplakala, ale mama sedela stále nepohnuto, prázdna, akoby tu s nami nebola. „Chcem mu dopriať čo najviac času, kým sa to dozvie. Jeho svet je ešte normálny. Nevie, že už nikdy nič nebude ako predtým.“ Potlačila som vzlyk. „Má sedem rokov a všetko, čo dosiaľ poznal, sa práve skončilo. Takže si myslím, že by sme mu mohli dať ešte pár minút.“ *Než mu zničím život.* Tvár mi sčervenela, ako sa na povrch drali nové slzy. Predpokladala som, že takto to nejaký čas bude. Musela som popracovať na tom, aby som ich dokázala lepšie potlačiť.

Kapitán Wilson si odkašľal a pokýval hlavou. „To chápem.“ Vysvetlil nám svoju úlohu, povedal, že bude naším sprievodcom počas celého procesu týkajúceho sa ockovej pozostalosti. Pomôže nám s papierovačkami, s obradom, s vecami, ktoré sa môžu ne-

plánovane vyskytnúť. Svojím spôsobom bol ako boxovacie vrece, ktoré sem poslali, aby robilo nárazník medzi naším zármutkom a armádou Spojených štátov. Bola som mu za to vďačná a súčasne som nenávidela už len pomyslenie, že vôbec existuje.

Zostane s nami dovtedy, kým mu nepovieme, že ho už nepotrebuje.

Po tom, ako dokončil svoj výklad, otvoril sa priestor na otázku. April sa ospravedlnila s tým, že si potrebuje ísť ľahnúť. Ani na okamih som nezapochybovala, že o niekoľko minút bude všetko na Facebooku. April nikdy nedokázala smútiť v súkromí.

Kapitán začal klásť otázky a ja som otvorila čierny zakladač. Ockov rukopis sa tiahol cez stránky jeho závetu, životnej poisťky a poslednej vôle, cez všetky dokumenty starostlivo pripravené presne na tento okamih. Vieme, kde chcel byť pochovaný? Akú rakvu si želal? Chceme mať počas obradu niekoho pri sebe? Je bankový účet, na ktorý budú uložené peniaze zo životnej poisťky, správny? Chceme odletieť do Doveru, kam privezú jeho pozostatky, kým armáda pripraví pohreb?

Dover. Bolo to ako prekročiť armádnu verziu rieky Styx.

Mama mlčala, uprene hľadela na vypnutý televízor, kým ja som hľadala odpovede na kapitánove otázky. Žiadna z nich ju nevytrhla z otupenia, ani stisk ruky či vyslovenie jej mena ju neprivedli späť medzi nás, tam, kde som ju tak zúfalo potrebovala. Bolo až do očí bijúce, že som na to sama. „Je niekto, komu môžem zavolať, aby vám a vašej matke pomohol urobiť potrebné rozhodnutia?“ Zovrel pery a vrhol nenápadný pohľad na mamu. Nevedela som, koľko šokovaných vdov vo svojej kariére videl, ale mama bola moja prvá.

Stará mama dorazí najskôr zajtra. Keďže je to ockova matka, vedela som, že ju už informovali tak ako nás. Nepochybne je už

na ceste, ale kým príde, nemáme nikoho iného. Mamini rodičia nežili. Jej brat sa v našich životoch vyskytoval len zriedka, takže som nevidela dôvod, aby prišiel práve teraz. „Iba ja,“ odpovedala som. „Preberám zodpovednosť za všetky rozhodnutia, kým ona nebude môcť.“

„Ember?“ Zo schodov sa ozval Gusov tichý hlas. „Čo sa stalo?“

Položila som mame ruku naspäť do lona. Beztak si ani nevšimla, že ju držím. Nadýchla som sa zhlboka ako ešte nikdy a podišla som k svojmu malému bratovi. Sadla som si k nemu na schody a slovami vhodnými pre sedemročné dieťa som mu zopakovala všetko, čo sme vedeli, čo vlastne nebolo nič. No musela som zopakovať aj to jediné, čo sme vedeli naisto. „Ocko sa domov nevráti, Gus.“

Modré očka mu zaliali slzy, spodná pera sa roztriasla. „Dostali ho tí zlí?“

„Áno, zlatko.“ Vzala som ho do náručia, hojdala ho sem a tam, ako keď bol ešte batola, zázračné dieťa našich rodičov. Odhrnula som mu vlasy z čela a pobožkala ho.

„Ale dnes máš narodeniny.“ Jeho horúce slzy mi vsakovali do bežeckého trička a vzápätí chladli, ako som ho zvierala v mocnom objatí. Urobila by som čokoľvek, aby som nás zbavila tej bolesti, aby som nemusela hovoriť veci, ktoré nesmeli zostať nevy povedané. Vytrhnúť guľku z ockovho tela som však nedokázala.

Gus usedavo plakal a kapitán Wilson sedel a trpezlivo pozoroval mamu a jej ochromenie. Napadlo mi, ako dlho potrvá, kým sa u nás začnú skloňovať výrazy ako ‚terapia‘ či ‚psychológ‘. Moja mama bola najsilnejší človek, akého som poznala, vždy však stála na základoch, ktorými bol náš ocko.

Len čo Gusovým telom otriasli posledné vzlyky, opýtala som sa, či niečo nepotrebuje, čo preňho môžem urobiť. „Chcem, aby

si si dala tortu a zmrzlinu.“ Zdvihol hlavu z mojej hrude a stisol mi ruku. „Chcem, aby si mala narodeniny.“

Zmocnila sa ma panika, srdce sa mi rozbúchalo ako zvon, v očiach zaštipali slzy. Niečo zúrivé a strašné mi zovrelo vnútornosti, dožadovalo sa oslobodenia, chcelo uznanie svojho bytia, žiadalo byť cítené. Skôr som sa zašklabila než usmiala, prehnane som pokývala hlavou a vzala Gusovu roztomilú tváričku do dlaní. Potom som sa otočila ku kapitánovi Wilsonovi. „Môžeme si dať desaťminútovú prestávku?“

Kapitán pomaly prikývol, akoby vycítil, že som na pokračí zruťenia, jediná použiteľná osoba v dome plnom smútiacich žien a detí. „Mám niečo urobiť?“

„Mohli by ste, prosím, zavolať starej mame a zistiť, kde je? Vo Vietname prišla o manžela...“ To jediné som dokázala zo seba dostať. Blížila som sa k nevyhnutnému výkriku, ktorý sa vo mne hromadil.

„Pravdaže.“

Pobozkala som Gusa na čelo, vzala kľúče od auta a vybehla z domu, skôr ako hrozilo, že stratím posledné sily. Vrhla som sa za volant Volkswagenu Jetta, ktorý som dostala od rodičov ako maturitný darček. Ocko chcel, aby som sedela v niečom bezpečnom, keď sa budem na víkendy vracat' z Coloradskej univerzity v Boulderi. Škoda, že on v Afganistane nebol v takom bezpečí.

Strčila som kľúč do zapalovania, naštartovala a až príliš rýchlo som vycúvala z príjazdovej cesty. Rútila som sa dolu kopcom, rezala zákruty, nedbajúc na svoju bezpečnosť prvýkrát, odkedy som si urobila vodičák. Pred obchodom s potravinami sa na semafore rozsvietila červená a ja som si uvedomila, že do mňa preniká chlad a brnia mi prsty. Von-

ku bolo mínus osem stupňov a ja som bola stále oblečená na beh. Nevzala som si bundu. Zaparkovala som a vošla do potravín, vďačná za pocit otupenosti, ktorý sa mi usadil v rukách a na srdci.

Našla som oddelenie s cukrovinkami a založila si ruky na prsiach. Torta. Gus chcel tortu a ja som sa rozhodla, že ju bude mať. Za každú cenu. Čokoládová. Vanilková. Jahodová. Šľahačková poleva. Poleva z maslového krému. Bolo ich toľko na výber. Chcem len posratú tortu! Načo mi je toľko možností? Koho to zaujíma? Schmatla som prvú, ktorá mi prišla pod ruku, a zamierila som do oddelenia s mrazenými výrobkami. Bez rozmýšľania som vzala litrovú zmrzlinu s kúskami čokoládových sušienok.

Bola som na polceste k pokladni, keď som narazila na malú rodinku. Boli úplne obyčajní, mama, otec, chlapec, dievča. Smiali sa, keď sa rozhodovali, ktorý film si požičajú na večer, a vyhralo dievčatko, ktoré vybralo film o Santovi. Ako je možné, že tí ľudia majú normálny deň a rozprávajú sa o normálnych veciach? Vari nepochopili, že svet sa práve skončil?

„Keď budeš chcieť, napíšu ti na ňu meno.“ Mužský hlas ma vytrhol z myšlienok. Zadívala som sa do hnedých očí pod obnosenou šiltovkou s logom Coloradskej univerzity. Poznala som ho, ale nemohla som si spomenúť odkiaľ. Bol mi až bolestne povedomý. Jasnačka, takého sexi chalana by som si predsa zapamätala. Ibaže na univerzite so štyridsiatimi tisíckami študentov bol vždy niekto, kto vyzeral povedome, a pritom bolo len málo tých, ktorých som poznala po mene alebo si vedela spomenúť na to, ako sme sa zoznámili. S takou tvárou a telom by som si ho však mala pamätať, hoci aj v tomto rozpolžení.

Čakal, že niečo poviem.

„Aha, na tú tortu.“ Myšlienky som mala zmätené, zúfalo som sa snažila pridržať toho, čo z nich zostalo. Pokývala som hlavou, zamrmala poďakovanie a vracala sa naspäť do oddelenia cukroviniek. Nohy sa mi, chvalabohu, hýbali samy od seba.

Rozložitá žena za pultom sa natiahla po tortu, podala som jej ju. „Mohli by ste na ňu napísať *Všetko nejlepší*?“

„Isteže, zlato. Čí je to výnimočný deň?“

Výnimočný deň? Bol to deň ako z pekla. Stála som pri pulte v potravinách, s tortou, ktorú som ani nechcela, a uvedomila som si, že toto je neodvolateľne najhorší deň môjho života. Azda mi mohlo byť útechou pomyslenie, že ak je toto najhorší deň, horšie už nebude. Ale čo ak nie je najhorší? Čo ak na mňa kdesi za rohom čaká zajtrajšok, pripravený udrieť a stiahnuť ma na ešte hlbšie dno?

„Slečna?“ Pozrela som predavačke do tváre. „Aké meno si prajete mať na torte?“

„December.“

„Áno, drahá, je december. Ale aké meno mám napísať?“

Zdvihla sa vo mne vlna paniky zmiešanej so žiaľom, dusili ma v hrdle. „Je moja. Volám sa December.“

Predavačka sa začala smiať. „Moja milá, ale toto sú Ninja korytnačky. Je to chlapčenská torta!“

Niečo sa vo mne zlomilo. Hrádza sa pretrhla, more rozbúrilo, na myseľ mi schádzali rôzne prirovnania. „Je mi jedno, aká je to torta!“

„Ale možno by vás viac potešila...“

Už som toho mala dosť. „Nie, nepotešila. Viete, čo by ma naozaj potešilo? Keby som sa mohla vrátiť do postele a nič z tohto by sa nestalo. Nechcem stáť uprostred potravín a kupo-

vať nejakú hlúpu tortu, len aby môj brat mohol predstierať, že náš ocko nie je mŕtvý! Takže nie, je úplne fuk, či sú to Ninja korytnačky, Barbie alebo SpongeBob!“

Žene sa začali triasť pery, do očí sa jej nahrnuli slzy. „Všetko... najlepšie... December,“ hovorila, keď pomaly ťahala vrecúško s polevou po modro-zelenej torte a písala na ňu moje meno. Vrátila mi tortu s rozochvenými rukami a ja som ju s vďačným prikývnutím prijala.

Otočila som sa a uvidela som chalana z Coloradskej univerzity s rukou načiahnutou po balíček s čučoriedkovými mafinmi, ako na mňa šokovane hľadí.

Nečudovala som sa mu, mňa samu šokoval ten výbuch, vydalo ma, že som stratila nervy v obchode s potravinami.

Slzy mi nepozorovane tiekli po tvári, keď som stála pri pokladni a čakala, kým mi dievčina nablokuje tortu a zmrzlinu. „Tridsaťdva devätnásť,“ povedala. Siahla som rukou do zadného vrečka, kde som zvyčajne nosila malú peňaženku, ale nahmatala som len hladký elastický materiál svojich šortiek.

„Doriti,“ ticho som precedila a porazenecky som zažmúrila oči. Žiadna bunda, žiadne peniaze. Skvele naplánované.

„Zaplatím.“ Hnedooký chalan podal pokladničky päťdesiatdolarovú bankovku. Vôbec som si nevšimla, že stojí za mnou.

Otočila som sa, ohromilo ma, aký je vysoký. Siahala som mu sotva po bradu. Pri tom prudkom pohybe som stratila rovnováhu a on sa ku mne načiahol, aby som nespadla, a silnými rukami mi jemne podoprel paže. „Ďakujem.“ Opakom dlaní som si prešla po lícach, zotrela si slzy a podala mu výdavok. Niečo mi na ňom bolo povedomé... Ale čo?

„Potrebuješ ma?“ spýtal sa ticho, keď pokladnička blokovala jeho minerálnu vodu s prídavkom vitamínov.

„Čože?“ Nemala som ani potuchy, o čom to ten chalan, dopiekla, hovorí.

Začervenal sa. „Potrebuješ, aby som ti to odniesol? Chcem povedať... je to asi ťažké,“ dokončil pomaly, akoby nemohol uveriť, že to naozaj vyslovil.

„Je to len torta.“ Pôsobil ako najsexi neohrabaný chalan, akého som kedy stretla.

„Jasné.“ Vzal si batoh a potriasol hlavou, akoby si ju chcel vyčistiť. „Môžem ťa aspoň odviezť domov?“

Páni, na to balenie si vybral fakt najhorší deň. „Veď ťa ani nepoznám. Nie je to vhodné.“

Po tvári mu preletel jemný úsmev. „Si December Howardová a ja som Josh Walker. Chodili sme spolu na strednú. Maturoval som tri roky pred tebou.“

Josh Walker. Dočerta. Stredná škola. Vynorili sa mi spomienky, ale Josh Walker predsa nemohol byť ten, kto práve stál predou mnou. Nie, tamten bol potetovaný motorkár, magnet pre roztľieskavačky, tento bol nahladko oholený čistokrvný Američan ako zo žurnálu. „Josh Walker. Správne. Kedysi som mala tvoju fotku na skrini. Z roku, keď ste vyhrali celoštátne majstrovstvá.“ Doriti. Prečo som to povedala? Prekvapene nadvihol obočie a ja som v duchu dodala, že *ju tam možno stále mám*. „Ak si dobre spomínam, hlavu si mal zastrčenú príliš hlboko v hokejovej prilbe na to, aby si si všímal mladších spolužiakov.“ Zato ja som si ho všimla, ako všetky dievčatá v škole. Prižmúrila som oči, premeriavala som si jeho štíhlu tvár, ktorá rokmi nabrala hranatejšie rysy a bola neuveriteľne sexi. „A mal si viac vlasov.“

Jeho zničujúci úsmev sa prerezal cez hmlu môjho mozgu a na požehnaný okamih odviezol moju pozornosť od bolesti. Ako môže mať hokejista také rovné zuby?

„Tak vidíš, nie som cudzí.“ Podal mi tortu a jeho úsmev zmizol, nahradil ho záblesk... bolesti alebo ľútosti? „Ember, je mi ľúto tvojho otca. Prosím, dovoľ, aby som ťa odviezol domov. Nie si v stave, aby si mohla šoférovať.“

Zavrtela som hlavou a odtrhla zrak od jeho súcitného pohľadu. Na chvíľu som takmer zabudla na ocka. Premkol ma pocit viny. Dovolila som, aby tá pekná tvárička odvieďla moje myšlienky od všetkého, a tak sa to všetko vrátilo a rozsekalo ma na márne kúsky. Čo mi to vôbec napadlo rozplývať nad ním? Mala som priateľa a otca, ktorý práve zomrel, a na toto nebol vhodný čas. Zomrel. Silno som zažmúrila oči, aby som odolala náporu bolesti.

„Ember?“

„Musím to urobiť. Potrebujem zistiť, či to dokážem.“ Poďakovala som mu za zaplatenie a vrátila sa do krutej reality môjho nového života.

Vklzla som do zmrznutého koženého sedadla a chvíľu som tam sedela v zarazenom tichu. Ako mohlo niečo také obyčajné ako stretnutie s Joshom Walkerom spôsobiť, že kúsok mojej duše pookrial, keď celý môj svet bol naruby? Chlad sedadla prenikal cez bežecké šortky a vytláčal zo mňa hrejivé myšlienky na Josha. Torta na vedľajšom sedadle sa mi vysmievala hlúpyimi veselými bojovnými korytnačkami. Gus bude nadšený. *Možno* bude nadšený. Panebože, čo si počne bez ocka? Čo si bez neho všetci počneme? V hrudi sa mi vzopla vlna paniky, zovrela mi hrdlo a vzápätí sa z neho vydral výkrik, ktorý ani neznel ako môj hlas. Ako sa bez ocka postarám o mamu? Ako sa s tým

všetkým popasujem, keď jediné, po čom som túžila, bolo schúliť sa do kľbka a predstierať, že sa nič nestalo?

Úplne som sa prestala ovládať, oprela som si čelo o volant a vzlyky mnou otriasali celých päť minút. Potom som sa vystrela, utrela si slzy a prestala plakať. Nemohla som si dovoliť nariekať a rúcať sa. Musela som sa postarať o rodinu.

Kapitola 2

Nebol to môj prvý vojenský pohreb, ale vtedy som bola dieťa a smrť niekoho, koho kedysi poznali moji rodičia, ma nijako zvlášť nezasiahla. Zato ockov pohreb trhal moju dušu na kusy s každou slzou, ktorú som v sebe zadržovala. Zakaždým, keď ma niekto objal alebo povedal, že je mu to ľúto, znova a znova sa vo mne niečo zlomilo, akoby sa hranice mojej bolesti ustavične posúvali.

Môj skvelý, dokonalý priateľ Riley, s ktorým som bola tri roky, mal prísť z dovolenky na rodinnej chate v Breckenridgei, aby stál pri mne. Popravde, nie som si istá, či pri mne naozaj stál. Posledné dni trávil viac času so svojím mobilom, navyše ešte stále nedorazil do Springs. Nemala som mu to za zlé. Nebola so mnou žiadna reč. Odkedy nám tú správu oznámili, Vianoce uplynuli v tichu, Nový rok bol pred nami a mama stále nereagovala... na nič. Našťastie prišla stará mama, vyzbrojená oceľovou južanskou náturou a postriebrenými vlasmi, a odháňala vlkov od dverí. Mamu nikto neposielal na psychiatriu. Zatiaľ.

Miestny kostol sa rýchlo zaplnil. Ľudia, ktorých som poznala, a vojaci, ktorých som nikdy nevidela, nenáhľivo zaujímali svoje miesta v laviciach. Požiadali sme, aby sa omša za ocka odslúžila aj na pamiatku ostatných z jeho jednotky. Bolo mi jasné, že ďalšiu takúto udalosť by sme nezvládli. April sedela obklopená hlúčikom priateľov, ktorí ju hromadne utešovali, keď plakala, a mňa premkol osteň závisti. Moja sestra mala právo sa zrútiť. To bol luxus, ktorý som si nemohla dovoliť. Už nie.

„Ach, Ember.“ Kým som vzadu v kostole čakala na Gusa, Sam, moja najlepšia kamarátka zo strednej školy, ma silno objala. Zľahka som sa k nej pritisla, akoby som chcela, aby aspoň kúsok toho bremena vzala na seba.

„Toto je nahovno.“

Vždy presne vedela, čo má povedať.

„Som rada, že si tu,“ odvetila som, prvýkrát úprimne za celý deň.

„Kde je Riley?“ Spýtavo nadvihla obočie a dokonalá pokožka na čele farby bielej kávy sa jej zvrátila do záhybov.

Nasadila som si falošný úsmev. „Nemám potuchy, ale sľúbil, že príde.“

Vrásky na čele sa jej prehĺbili, a keď si vzdychla, v orieškových očiach sa jej zablysko. „A Kayla? Ste predsa spolubývajúce, či nie?“

„Je v Bostone u rodičov, do Boulderu sa vracia až o pár dní.“ Zadržala som dych a čakala od Sam nejakú sarkastickú poznámku. S Kaylou sa nikdy nemali príliš v láske a odkedy sa naše cesty pred rokom rozišli, bolo to ešte horšie. S Kaylou sme odišli študovať do Boulderu, stali sa z nás spolubývajúce, a Sam zostala na škole tu v Colorado Springs. Sam som mala stále

veľmi rada, ale bolo ťažké udržiavať blízke priateľstvo, keď sme žili také odlišné životy.

„Jasné.“ Ozval sa zvuk organu a Sam mi stisla ruky. „Tak ja pôjdem. Ember, nezabudni. Čokoľvek budeš potrebovať, som tu.“

„Viem.“

Slabo sa usmiala a šla si sadnúť k svojej mame, ktorá bola ockovou dobrou kamarátkou. Tak to myslím býva, keď s niekým strávite roky v službe a na základniach.

„Ember?“ Otočila som sa. Predo mnou stála pani Roseová, ktorej manžela zabili pri útoku spolu s ockom. Pôsobila vyrovnané, na sebe mala jednoduché čierne puzdrové šaty a čierne lodičky, vlasy upravené, dokonalý mejkap bez jedinej chybičky. Jej malí synovia Carson a Lewis boli odetí v bezchybných čiernych oblekoch.

„Dobrý deň, pani Roseová. Ďakujeme, že ste prišli,“ povedala som v mene rodiny. „Ako sa držíte?“

Rukami sa dotýkala pliec svojich chlapcov, akoby sa ubezpečovala, že tam stále sú. „Snažíme sa. Tvoja mama?“

Do tváre sa mi nahrnula červeň. „Veľmi ťažko.“

Pani Roseová prikývla. „Každý truchlíme inak. Ona sa vzchopí, uvidíš.“ Usmiala sa na synov. „Poďme si nájsť miesta.“

Vykročili uličkou medzi lavicami a mne sa do mysle vkradlo čosi temné, čo mi zdvihlo tlak. Ako môže byť taká pokojná? Ako dokáže byť taká vyrovnaná, keď moja matka sa zrútila ako domček z karát? Doľahla na mňa nespravodlivosť toho celého. Túžila som po tom, aby sa mama vzchopila ako pani Roseová.

Zavibroval mi telefón a upozornil ma na novú správu.

Riley: *Meskam, ale som na ceste.*

Ember: *Coskoro sa vidíme.*

Keď Gus vyšiel z toaliet, strčila som si iPod naspäť do kabelky. V obleku pôsobil staršie než v skutočnosti, ten odev bol ako ďalší zlodej, ktorý mu ukradol kus detstva. Pohrával sa s koncami kravaty, ktorá sa mu zrejme rozviazala, kým bol na záchode. Gus mal len dve kravaty a ocko mu obe uviazal ešte predtým, než jeho jednotku znova nasadili. Uzly sa kĺzali hore a dolu, keď sme mu ju každú nedeľu obliekali do kostola, ale vždy sme dávali pozor, aby sa nerozviazali. Žiadna žena v našom dome nevedela viazať kravaty. Nikdy sme tomu nepripisovali dôležitosť.

„Nechcel som to poukaziť.“ Oči sa mu zaliali slzami a odčerpali aj tie moje. Prinútila som sa do úsmevu a každý nasledujúci, ktorý som musela vyčariť, bol o niečo ľahší.

„Nič sa nestalo, zlatko. Vôbec sa tým netráp.“ Nežne som mu poutierala slzy a sústredila sa na to, ako si s tým poradím. Zaplavila ma vlna smútku. Toto bola ockova práca. On mal naučiť Gusa viazať kravatu, šoférovať, flirtovať s dievčatami. Ako bude vyrastať bez ockovho vzoru? Iste, ani mňa nikdy neodvedie uličkou k oltáru, neprivinie si moje prvorodené či druhorodené dieťa. Ale mala som ho dvadsať rokov a stihla som dorásť v takmer dospelú ženu. Ocko sa vryl do samej podstaty môjho bytia. Nebolo fér, že jeho syn ho dostal iba na sedem rokov.

V prstoch som bezradne prevracala kravatu, nevedela som prísť na ten správny figeľ. Zrazu sa medzi nás vsunul pár veľkých rúk, obzrela som sa. Od prekvapenia som takmer spadla, keď som uvidela Josha Walkera čupieť vedľa mňa. Na tvári mal smutný úsmev.

„Nazdar, Gus. Môžem ti pomôcť?“

„Dobrý, tréner Walker. Jasnačka.“

Tréner? Správne. Gus o ňom hovoril, ale nejako som si to nespojila. Josh Walker, ktorého som poznala, by si nikdy ne-našiel čas niekoho trénovať, nieto bandu hyperaktívnych detí. Naozaj sa za tie štyri roky tak zmenil?

Gus mu venoval svoj krásny úsmev a ja som Josha skoro objala od radosti, že mu ho vyčaril. „Ember, toto je môj hokejový tréner.“

„Poznáme sa, Gus.“ Prehrabla som mu vlasy a opatrne som sa postavila, aby som na podpätkoch udržala rovnováhu.

„Chodil som s tvojou sestrou na strednú, kamoš.“ Josh si rýchlo poradil s Gusovou kravatou, vytvoril slučku, voľný koniec obratne obtočil okolo nej, pretiahol ho cez vzniknuté oko a stiahol tak, že pripomínala ockov uzol. Zaplavil ma pocit vďačnosti. Josh urobil pre Gusa veľkú vec.

Na pokyn vojenského kňaza sme sa usadili do lavíc. Gus sedel pri mne, vedľa neho mama, stará mama a April. Jeden za druhým prichádzali rečníci a delili sa o svoje najkrajšie spomienky s ockom. Zachránil toľko životov, tak oddane sa odovzdával všetkým, ktorí potrebovali jeho pomoc. Nikdy ma neprestane inšpirovať. Vo všetkom, okrem jeho smrti. Nezmyselne prišiel o život, keď pomáhal iným ľuďom. Aký to dávalo zmysel? Kam sa podela spravodlivosť? Cez pery mi prebublával hysterický smiech, stará mama natiahla ruku poza mamin chrbát, aby mi upokojujúco stisla plece. Očakávalo sa azda, že kým tu sedím, nájdem odpoveď na otázku zmyslu života a smrti? Absurdné. Nikto nedokáže pochopiť zmysel vojny. Bolo šialené domnievať sa, že odpoveď mi len tak spadne z neba len preto, že som stratila niekoho, koho som ľúbila. Môj profesor psychológie by mal zo mňa radosť.

Uprostred bohoslužby sa ma zozadu dotkla známa ruka. Konečne dorazil Riley. Ale namiesto toho, aby som sa upokoji-

la, vo mne vzkypel hnev. Pre niekoho, kto tvrdil, že ma miluje, som ani len dnes rozhodne nebola na zozname jeho priorít. Nepochybne mal pripravenú dokonalú výhovorku, možno zachraňoval mačku na strome alebo pomáhal neznámemu šoférovi s defektom.

Na pódium sa postavil dôstojník a podľa tradície začal čítať mená. *Bože, už je to tu.* Keď vyvolával mená vojakov, každý sa postavil, aby dal zhromaždeniu najavo svoju prítomnosť. Všade okolo mňa vstávali postavy v modrých uniformách ako vyskakovací panáčikovia z hracej škatuľky, všetci živí a zdraví. Bola som presvedčená, že som na to pripravená. Koniec-koncov som vedela, čo bude nasledovať. Asistenčný tím nás na to pripravil. Vyvolajú ockovo meno, ale on sa nepostaví.

O to išlo.

„Podplukovník Howard!“ Dôstojníkov hlas sa v ozvene rozliehal po kostole. V tele sa mi napol každý sval, zaťala som zuby. „Podplukovník Justin Howard!“ Ticho preťalo Aprilino prenikavé kvílenie a mne sa po lícach spustil prúd nezadržateľných sĺz. Nemala som ani toľko síl, aby som zdvihla ruky a utrela si ich. *Panebože, prestaň už opakovať jeho meno! Prosím.* Ale nie. „Podplukovník Justin A. Howard!“ Ešte raz. Musí to urobiť ešte raz.

„Prečo stále opakuje ockovo meno?“ pošepol mi Gus.

Aby potvrdil, že je naozaj preč.

Nedokázala som mu odpovedať, mala som ochromené hlasivky. Zo strachu, čo sa zo mňa vyderie, keď nakoniec prehovorím. Pritiahla som ho k sebe. „Podplukovník Justin August Howard!“ Viem, že príhovory ešte pokračovali, ale nič z toho som už nevnímala. Ponorila som sa do spomienok, zrazu som videla ocka, ako si v obývačke kľaká na koleno, aby mu štvor-

ročný Gus mohol na plece pripnúť podplukovnícku hodnosť. Všetci sme boli šťastní a hrdí. Myslím, že aj dnes sme mali byť šťastní a hrdí, vedomí si toho, že položil svoj život za niečo oveľa väčšie, než bol on sám. Ľudia však nechápali, že v mojich očiach nejstvovalo nič väčšie ako ocko, nič, čo by malo cenu jeho života.

Z gájd zaznela pieseň *Amazing Grace*. Mama vedľa mňa konečne prehovorila a zašepkala ockovo meno prerývaným prosebným hlasom. „Justin?“

Zahryzla som si do spodnej pery, aby som sa nerozplakala, zatínala som ich do mäkkého mäsa, až kým sa bolesť, čo som si tým spôsobila, nevyrovnala žiaľu, ktorý mnou zmietal.

Po skončení bohoslužby som mala chuť zablahoželať si, ako som to zvládla, ale musela som ešte prežiť pohreb. Kráčali sme uličkou za vojenským kňazom a z kostola sme vyšli hlavným vchodom, kde čakala čierna limuzína. Stará mama vtiahla mamu dovnútra. April nastúpila so svojím priateľom Brettom. Čakala som vonku s Gusom, vedela som, že Riley bude chcieť ísť s nami.

Pomaly zostupoval po kostolných schodoch, odetý v bezchybnom obleku, ktorý mu dozaista vybrala matka. Plavé vlasy mal prehodené na stranu a čierna farba obleku zvýrazňovala jeho modré oči. Takmer ma premohol ďalší záchvat hysterického smiechu. Riley vyzeral ako živý Ken. Vtiahol ma do dôverne známeho náručia a zahalil ma do vône kolínskej, ktorú používal od maturitného ročníka. Sklonil sa, aby ma pobožkal, v očiach sa mu zablýskalo. „Zlato?“ Odtiahol sa, akoby sa mu zrazu niečo zhnusilo.

Vtedy sa pri nás objavil Josh, postískal Gusa a zložil ho na zem. Vytiahol papierovú vreckovku a otreľ mi miesto tesne pod

perou. Vreckovka vzápätí sčervenela, zašpinená krvou, ktorá presakovala z rany. Slabo sa usmial a rýchlo odstúpil, akoby si zrazu uvedomil, že prekročil hranice. Bola to sila. Jazykom som si prešla po zakrvavenej pere.

Riley vypleštil oči, vzápätí ho spoznal. „Josh Walker!“ Natiahol ruku, Josh mu ju stisol. „Nevideli sme sa celú večnosť, človeče. Počul som, že teraz trénuješ môjho brata a malého Gusa.“

Josh prikývol. „Rory je skvelý chalan. Gus, uvidíme sa neskôr.“

Gus ma poťahal za ruku. „Môže ísť tréner Walker s nami?“

Riley odpovedal skôr, ako som sa stihla nadýchnuť. „Gus, limuzína je len pre rodinu.“

Gus sa zašklábil. „Ani ty nie si rodina. Okrem toho, ak si môžu April a Ember niekoho vziať, môžem aj ja.“

Tej logike sa nedalo nič vytknúť. „Pridaj sa, prosím, k nám,“ povedala som Joshovi a uhla pred jeho pohľadom.

Jazda limuzínou bolo najtrápnejších dvadsať minút, aké som kedy strávila v aute. Riley po mojej ľavici si aktualizoval facebookový status. Čo tam asi píše? *Idem na pohreb priateľkinho otca?* Stres nezvládal práve najlepšie a ja som mu to nevyčítala. Brala som to ako jednu z mnohých stránok jeho osobnosti, snažila som sa ho chápať a čo najlepšie dopĺňať. Napokon to, že sme spolu dobre vychádzali, bola súčasť nášho plánu. Ja som vyplňala jeho medzery. „Dočerta,“ zašepkal.

„Čo sa deje?“ spýtala som sa.

Pokrútil hlavou a prechádzal stránku na displeji. „Presunuli nám začiatok semestra. O týždeň skôr.“

Nereagovala som. Aj tak odo mňa žiadnu reakciu nečakal. Stará mama sedela bez pohnutia, strieborné vlasy stiahnuté

do drdola, jednoduchý náhrdelník z perál, čo mala na krku, sa dokonale hodil na túto príležitosť. Vždy z nej vyžarovala dôstojnosť, ale spôsob, akým prežívala smrť syna, bol obdivuhodný. V rukách zvierala rámček s ockovou fotografiou, ktorý mala položený na kolenách.

„Na čo myslíš?“ opýtal sa Josh po mojej pravici. Nezabával sa na telefóne, dal ho Gusovi, ktorý práve v *Angry Birds* vo verzii *Hviezdnych vojen* ničil malé prasiatka.

Nenápadne som kývla hlavou smerom k starej mame. „Starý otec zomrel vo Vietname.“ Vzdychla som si. „Už toho toľko preskákala. Nie je to fér.“

Chvíľu mlčal, akoby starostlivo vyberal slová. „Aj keď to pre ňu naozaj musí byť ťažké, ona je možno jediná, kto môže tvojej mame pomôcť zvládnuť to, čo sa stalo. Koniec-koncov, už to zažila.“

Sledovala som, ako sa stará mama natiahla, chytila mamu za ruku a palcom ju hladkala po pokožke. Josh mal pravdu. Ak ju niekto dokáže odtiahnuť od priepasti, nad ktorou stála, tak je to ona. Obe boli rovnako tvrdohlavé, rovnako silné, rovnako schopné. „Nakoniec to prekoná. Určite.“

„Ty tiež.“ Jemne mi stisol ruku a potom ju rýchlo odtiahol, opatrne, aby sa nedotkol kolena, ktoré mi vykúkalo spod krátkych šiat.

Keď sme dorazili na cintorín, Riley si strčil telefón do vrecka. Vystúpili sme z auta a prešli po zamrznutej zemi k miestu, ktoré vybral môj otec. V tom čase som považovala za morbidné vyberať si miesto posledného odpočinku. Teraz som za to bola vďačná. Bolo to ďalšie rozhodnutie, ktoré som nemusela urobiť, a vedela som, že by bol šťastný. Keď sme sa usadili v prednom rade oproti ockovej rakve, ľudia prechádzali okolo. Podávali

nám ruky. Skláňali sa, aby nás mohli objat. Bolo im ľúto našej straty. Nevedeli si predstaviť hĺbku nášho žiaľu. Pýtali sa, čo pre nás môžu urobiť. Toľkokrát som povedala ďakujem, že to už ani neznelo ako slovo. Sebecky som túžila po tom, aby sa ma prestali dotýkať.

Riley sedel na stoličke za mnou, celý čas sa ma dotýkal na chrbte, aby som cítila, že je pri mne, ako veľakrát za posledné tri roky. Pripomínal mi, že to zvládnem, že naše životy sa vrátia do normálu a naše plány sa nezmenia. Nech už mal byť ten „nový normál“ akýkoľvek.

„Povedz im, aby ma už neobjímali,“ zaúpel Gus a chytil ma za ruku. Pobožkala som ho na hebké čielko.

„Pravdaže, zlatko.“ Chránila som ho pred objatiami, kým všetci konečne zaujali svoje miesta. Vojenský kňaz opäť začal hovoriť o povinnosti a obete. Bojovala som s nutkaním postaviť sa a dupnúť nohou, pripomínala som si, že už nie som urážlivá tínedžerka. Čo tí ľudia vedeli o povinnosti? Ockova povinnosť bola tu, doma. Teraz by si mal jeho topánky obuť niekto iný a vymyslieť, ako budeme ďalej žiť. Bolo to nespravodlivé.

Ockovu striebornú rakvu zahaľovala americká vlajka. Chcela som ho vidieť, aby som sa na vlastné oči presvedčila, že je naozaj mŕtvy. Lenže keď jeho telo dorazilo z Doveru, bol k nemu priložený odkaz. *Pozostatky neodporúčame k nahliadnutiu.* Keď som raz na chvíľu osamela s kapitánom Wilsonom, spýtala som sa ho na to, vykrúcal sa, vyhybal sa odpovedi, no nakoniec som ju dostala. Ocka strelili do hlavy, do hrudníka a do nohy. Ten bastard strelal tak presne, že z ockovej tváre skoro nič nezostalo.

Malá detská časť môjho ja si nahovárala, že to možno nie je on, že azda došlo k nejakej dramatickej zámene. Že tá úbohá duša v rakve patrí niekomu inému a môj ocko leží niekde zrane-

ný, neschopný povedať svoje pravé meno. Lenže ja som nebola Gus. Poznala som pravdu: pochovávali sme môjho otca.

Vlajka skĺzla z rakvy do náručia čakajúcich členov čestnej stráže. Zachytili ju s vojenskou presnosťou. Spreádzala ho z nemocnice v Afganistane, kde ho vyhlásili za mŕtveho, cez Dover, kde pripravili jeho telo a ušili uniformu, sem do Colorada, kde sme ho mali pochovať.

Zbrane zahrmeli, preťali ticho a otriasli mojím srdcom. Čestná stráž vypálila tri salvy, z každej ma zamrazilo a každou vo mne niečo ďalšie zomrelo. Tri guľky do môjho otca. Aké symbolické. Gus začal príserne vzlykať. Natiahla som k nemu ruku vo chvíli, keď čestná stráž skladala do trojuholníka posledný roh vlajky. Josh sa predklonil, pretiahol Gusa cez stoličku, posadil si ho na kolená a hojdal ako bábätko. Vďačne som pokývla hlavou. Ponad prázdnu stoličku som sa dotkla April. Zovrela mi ruku v smrteľnom stisku chladnom ako jej skrehnuté prsty. Nevzali sme si rukavice.

Plukovník si pred mamou kľakol na koleno, v rukách držal poskladanú vlajku. Zdvihla hlavu a vystrčila bradu, čím ukázala tieň ducha, ktorý v nej driemal. „V mene prezidenta Spojených štátov a vďačného národa,“ predniesol úctivo, keď vlajku vkladal do maminých roztrasených rúk. Pritisla si ju k hrudi a sklonila tvár do záhybov, ako keby z tej látky chcela vdýchnuť ockovu vôňu. A potom zo seba vyrazila tlmený, desivý zvuk, akoby jej ktosi rozštvrcoval dušu.

Vydržala som, kým trubač nezačal hrať *Taps*. *Deň sa skončil, slnko zapadlo*. Koľkokrát som tú skladbu počula na základniach, kde sme bývali! Bolo v nej niečo povedomé, niečo očistné, akoby mi tá pieseň pripomínala, že táto strašná udalosť sa skončila. Nikdy v živote mi nebolo horšie. *Boh prestal existovať*.

Stará mama sa chvela od žiaľu. Teraz už naozaj obetovala tejto krajine všetko, čo mala. Objala mamu okolo pliec a pritiahla ju k sebe. Každá z nich stratila toho, koho najviac milovala.

Smútoční hostia opúšťali cintorín, rodina nastupovala do auta. Ale ja som nemohla odísť, ešte nie. Čestná stráž odovzdala Rileymu za hrst' zložených vlajok, jednu pre starú mamu, jednu pre April, Gusa a mňa. Akoby sme potrebovali niečo na pamiatku. Vojna bola zlomyseľná mrcha, vzala nám všetko, čo sme mali radi, a na oplátku nám dala zloženú vlajku. Vraj česť za ich obeť je spravodlivá odmena. Nie je.

Jedno z ockových piatich nasadení sa začalo krátko potom, ako sa narodil Gus. Uprostred noci som sledovala, ako si balí kufre, zatiaľ čo mama čičíkala plačúceho Gusa, aby zaspal. Hoci som už mala trinásť, neprekážalo mi, keď si ma ocko posadil na kolená. Objímal moju vyháknutú postavu a bozkával ma na čelo, ako to vedia len otcovia. „Potrebujem, aby si sa postarala o mamičku, kým budem preč,“ požiadal ma. „Buď na ňu dobrá. Bude to ťažké a ja by som si želal, aby si bola moje veľké dievčatko. Urobíš to pre mňa? Postaráš sa o svoju mamu, April a Gusa?“ Samozrejme, súhlasila som. Spravila by som čokoľvek, aby bol spokojný. Vedela som, že on by urobil to isté pre mňa. Čokoľvek. Okrem toho, že nezostal doma.

Keď začali spúšťať jeho truhlu do ľadovej zeme, pustila som sa do behu. „Počkajte!“ Zriadenci cintorína sa zarazili, truhla sa zastavila niekoľko centimetrov pod povrchom. Zakopla som, opäťky sa mi zachytili o zvyšky trávy. Kolenami som dopadla na chladnú kovovú platňu, ktorá označovala vstup do ockovho hrobu. Pravú ruku som položila na truhlu, ľavou potlačila vzlyk. „Lúbim ťa,“ zašepkala som. „Chýbaš mi a ja neviem, čo si bez teba počnem!“ vykrikla som. Vťahovala som do pľúc mrazi-

vý vzduch. „Ale neboj sa o nich. O starú mamu, mamu, April ani o Gusa. Postarám sa o nich, sľubujem.“

Objali ma čiesi ruky, vedela som, že je to Riley. Ťahal ma hore, kým som sa nepostavila. Nebadane som hlavou pokynula zariadencom cintorína. Ockova truhla klesala na dno hrobu, hlbšie a hlbšie. „Sľubujem.“

Kapitola 3

„Ember.“ Gus ma zobudil, skôr ako sa o siedmej rozozvučal budík. Spánok bol úžasný. Keď som spala, všetko bolo normálne a tamto iba nočná mora. Ale keď potom začal pípať ten hlúpy budík, prebudila som sa zoči-voči našej novej normálnosti.

„Mmmm,“ zamumlala som. Odhrnula som si vlasy z tváre a snažila sa zaostriť spánkom zastretý pohľad.

„Som hladný.“ Vkradol sa mi do postele a položil si hlavu na vankúš, len kúsok od mojej tváre. Ešte si neumyl zúbky.

„Ty si stále hladný.“ Pritiahla som si ho bližšie, dlaňou som nahmatala džínsovinu tam, kde malo byť pyžamo. „Už si oblečený?“

„Dnes mám školu. Autobus príde asi o polhodinu. O sedem tri nula.“

To ma prebralo. Vyliezla som z postele, neposlušné vlasy som si stiahla do gumičky a usmiala sa. „Takže raňajky. Idem na to.“

„Nemáme.“ Vyrazil predomnou po zadných schodoch do kuchyne.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Všetkými zmyslami.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.